

gende noodzaak onverantwoord zou zijn. . . . Is dringende noodzaak aanwezig, dan zien wij uw voorstel en motivering onverwijld tegemoet.'

Nu, dat was niet aan dovemansoren gezegd! Mede namens Schermerhorn, van Poll en al zijn militaire en civiele adviseurs herhaalde van Mook zijn voorstel, erop wijzend dat in de door de Nederlandse troepen bezette gebieden al sprake was van een agitatie die alleen maar zou toenemen als de Republikeinse regering niet werd uitgeschakeld. Ter bespreking van dat voorstel kwam het kabinet op 30 juli in buitengewone vergadering bijeen¹ – het eenstemmige oordeel was, dat 'een doortrekken naar Djokja op het ogenblik uit een politiek oogpunt niet verantwoord' zou zijn. Besloten werd Schermerhorn en van Poll naar Nederland te ontbieden en Neher, Ringers' opvolger als minister van verkeer en waterstaat, naar Batavia te zenden om aan van Mook duidelijk te maken dat wat hij en zijn adviseurs wensten, internationaal de ernstigste repercussies kon hebben.

Later op die dag (30 juli) kwam in New York de Veiligheidsraad bijeen. Uit Djokjakarta was Sjahrir met een van de *Catalina's* der Republiek naar New Delhi gevlogen om bij Nehroe op politieke steun aan de Republiek aan te dringen. Het gevolg hiervan was dat India op die 30ste de Veiligheidsraad verzocht, het conflict tussen Nederland en de Republiek op de agenda te plaatsen. Hetzelfde deed Australië. De verzoeken werden onmiddellijk gehonoreerd en op 2 augustus riep de Veiligheidsraad met algemene stemmen Nederland en de Republiek op, het vuren te staken. Het was, schrijft Bank, 'een mijlpaal in de geschiedenis van de Verenigde Naties; voor het eerst in haar bestaan had de internationale organisatie een arbitrale rol op zich genomen in een oorlogssituatie.'² Dat was van groot belang: er was vooral de Amerikaanse regering veel aan gelegen om het prestige van de organisatie der Verenigde Naties, waar een deel van de Amerikaanse publieke opinie weinig waarde aan hechtte, op te vijzelen – te voorzien viel dat die regering zich aan de lijn zou houden welke in die eerste resolutie was aangegeven.

In de eerste dagen van augustus werd door Batavia bericht dat de Nederlandse troepen de hun opgedragen operaties met succes hadden uitgevoerd. Het viel het kabinet derhalve niet moeilijk, het verzoek van de Veiligheidsraad in te willigen: er werd aan van Mook geseind dat het vuren op de 4de te middernacht moest worden gestaakt. Daarmee was opnieuw een streep gehaald door diens plan om naar Djokjakarta op te

¹ Notulen: a.v., p. 116 e.v.   ² Bank, p. 309.